

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

*Rola edukacji i aktywizacji społeczeństwa w ochronie przyrody
na przykładzie projektów realizowanych
przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska
w Krakowie*

Anna Trojecka-Brzezińska

Warszawa, 14.09.2022

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Wspólne działanie, by osiągnąć cel

Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska
W Krakowie

+

Właściciele i zarządcy gruntów
położonych w obszarach Natura 2000

Samorządy terytorialne

Nadleśnictwa

Placówki oświaty

Lokalne organizacje:
stowarzyszenia, fundacje

Instytucje naukowe

=

**Realizacja działań
ochrony czynnej**

Edukacja i aktywizacja

Edukacja → Aktywizacja → Działanie

Edukacja (łac. *educatio*) – ogół procesów i oddziaływań, których celem jest zmienianie ludzi, przede wszystkim dzieci i młodzieży, stosownie do panujących w danym społeczeństwie ideałów i celów wychowawczych.

Nauczanie - proces dydaktyczny o charakterze planowym, celowej pracy z podmiotem kształcenia, ukierunkowanej na wyposażenie słuchaczy w treści nauczania, umiejętności i nawyki oraz rozwijanie uzdolnień.

Cel: przekazanie wiedzy

Aktywizacja – jest zewnętrznym działaniem adresowanym do osoby, zespołu lub społeczności, który doprowadza do podjęcia działania wyływającego z wewnętrznej motywacji.

Cel: pobudzenie do działania

Edukacja i aktywizacja - cele

Cele edukacji :

- Skuteczne przekazanie wiedzy zakresu ochrony przyrody
- Wzbudzanie/rozwijanie zainteresowań przyrodą
- Kształtowanie postawy odpowiedzialnej za stan środowiska
- Pozyskanie zgód właścicieli gruntów na prowadzenie działań ochronnych
- Zapoznanie z działalnością RDOŚ w Krakowie
- Przekazanie informacji na temat źródeł finansowania działań ochrony czynnej, możliwych do pozyskania przez prywatnych właścicieli/zarządców gruntów i samorządy terytorialne

Cel aktywizacji:

- Przełamanie barier społeczność-RDOŚ
- Inicjacja działań motywowanych zainteresowaniem przyrodą i poczuciem odpowiedzialności/współodpowiedzialności za jej stan zachowania

Wyżyna Miechowska- przynależność geograficzna Polski

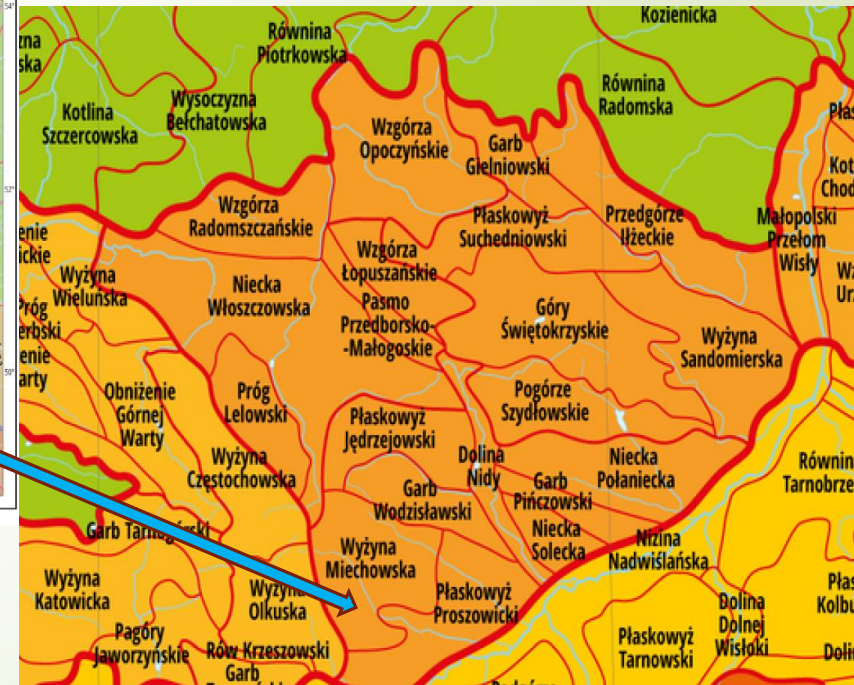
Prowincje

Podprowincje

Mezoregiony

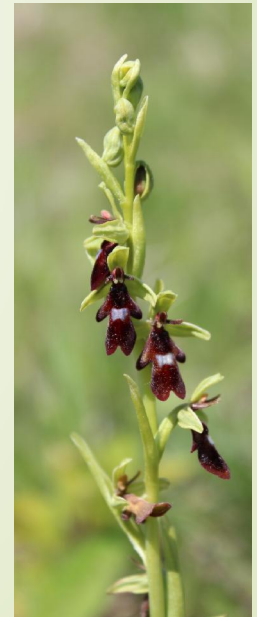
6210-3 Kwietne murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*)

Finansowanie działalności edukacyjnej na Wyżynie Miechowskiej w ramach projektów realizowanych przez RDOŚ w Krakowie

- Ø Life12 NAT12/PL/000053 pn. „*Ochrona siedlisk kserotermicznych w obszarach Natura 2000 na Wyżynie Miechowskiej (2013-2018)*”
Całkowity koszt: 1 540,186 € tj. 6 160 744,00 zł
- Ø Projekt POIS.02.04.00-00-0180/16 pn. „*Ochrona zagrożonych gatunków i cennych siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000 – część kserotermiczna (2017-2020)*”
Całkowity koszt - część kserotermiczna - 1 651 205,78 zł
- Ø Projekt „*Ochrona siedlisk kserotermicznych w obszarach Natura 2000 na Wyżynie Miechowskiej*” (2021-2023) NFOŚiGW
Całkowity koszt - 1 978 500,00 zł

Edukacja i aktywizacja na terenie Wyżyny Miechowskiej

W ramach Life12 NAT12/PL/000053 pn. "Ochrona siedlisk kserotermicznych w obszarach Natura 2000 na Wyżynie Miechowskiej (2013-2018)

70 spotkań grupowych stacjonarnych :

- 20 spotkań z przedstawicielami samorządów lokalnych,
- 36 spotkań dla społeczności lokalnych,
- 1 spotkanie ws. prowadzenia wypasu,
- 8 spotkań w sprawie wykupu
- 2 edycje warsztatów dla nauczycieli
- 3 projekcje filmu w kinie „Gryf” dla uczniów szkół podstawowych, średnich i mieszkańców Wyżyny Miechowskiej.

7 spotkań grupowych terenowych:

- 2 spotkania w obszarach Natura 2000 z właścicielami gruntów prywatnych
- 1 warsztaty dla seniorów z powiatu miechowskiego,
- 3 lekcje przyrodnicze w terenie dla szkół podstawowych,
- 1 szkolenie dla osób prowadzących wypas owiec i kóz i pracowników zespołu projektowego,

Spotkania indywidualne:

- **600** spotkań indywidualnych ws. sprzedaży, dzierżawy gruntów, wykonania zabiegów
- organizacja dwumiesięcznego punktu konsultacyjnego w 2 gminach (Miechów, Słaboszów)

Edukacja i aktywizacja społeczeństwa na terenie Wyżyny Miechowskiej

- Ø Projekt POIS.02.04.00-00-0180/16 pn.
„Ochrona zagrożonych gatunków i cennych siedlisk chronionych w ramach sieci Natura 2000 –część kserotermiczna (2017-2020)
- Ø Projekt *„Ochrona siedlisk kserotermicznych w obszarach Natura 2000 na Wyżynie Miechowskiej” (2021-2023)*

46 spotkań stacjonarnych:

- Warsztaty dla nauczycieli
- Lekcje przedszkolach, w szkołach podstawowych, średnich
- Prelekcje i warsztaty dla seniorów

Edukacja i aktywizacja na terenie Wyżyny Miechowskiej

- Warsztaty dla hodowców owiec związane z wykorzystaniem jagnięciny
- Pokaz zaangażowania psów pasterskich w wypas owiec
- Spotkanie z przedstawicielami ODR, ARiMR, GDOŚ oraz ekspertami przyrodniczymi
- Spotkania dla właścicieli gruntów położonych w obszarach Natura 2000
- pracowników samorządów terytorialnych i jednostek związanych z ochroną środowiska

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Współpraca w zakresie edukacji

Małopolskie Centrum Biotechnologii UJ

Centrum Edukacji Ekologicznej
Symbioza

Nadleśnictwo Miechów

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

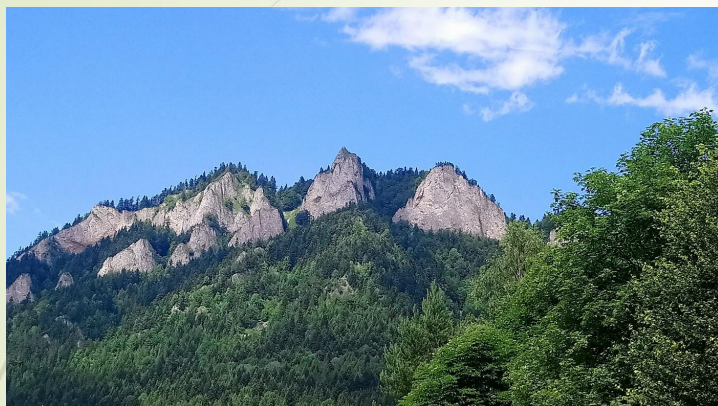
Warsztaty plastyczne

Wyjazdy studyjne

- 4 wyjazdy studyjne do gospodarstw (Pieniny, Dolina Nidy, Dolina Prądnika) dedykowane osobom realizującym wypas w

Zajęcia terenowe

- 17 lekcji w obszarach Natura 2000

Dni Krajobrazu 2021

Symposium Przyrodnicze

3 Powiatowe Sympozja Przyrodnicze
(2020,2021,2022)

Konkursy dla uczniów szkół podstawowych z powiatu miechowskiego oraz Miasta Kraków:

- Wiedzy z zakresu ochrony przyrody
- Recytatorski
- Plastyczny

Efekty aktywizacji

Święto Storczyka
III miejsce w III edycji konkursu
„Turystyczne Skarby Małopolski” (2021)

Centrum Promocji Obszarów
Natura 2000 w Pstroszycach Drugich
(otwarcie wrzesień 2020)

Efekty aktywizacji

- Wykup gruntów: 23 działki (8,55 ha)
- Wieloletnia dzierżawa: 21 działek (10,03 ha)
- Zgody na prowadzenie działań ochronnych: zgoda 45 właścicieli
- Utrwalenie hodowli owiec – gospodarstwa posiadające do 200 sztuk
- Wypas owiec **w** obszarze Natura 2000 Biała Góra **W** ramach PROW 2014-2020 Pakiet 4, wariant 4.3 Murawy
- Wzrost zainteresowania tematyką ochrony muraw kserotermicznych – organizacja zajęć w terenie na wnioski szkół
- Wzrost liczby uczniów przystępujących do konkursów

*„Wszystko, czego się dotąd nauczyłeś, zatrać sens,
jeśli nie potrafisz znaleźć zastosowania dla tej wiedzy.”*

— Paulo Coelho